

Visitaforedrag på visitas i Bremanger 27. oktober 2024

Kjære kyrkjelydane i Bremanger!

I Davik kyrkje heng det ein plakett til høgre for altartavla. Der står det: GUD VELSIGNE DIN INDGANG OG DIN UTGANG FRÅ NU AV OG TIL EVIG TID. Og slik har det vore på denne visitasen. Då me gjekk inn i visitasen tok Stein fram velsigninga på samlinga med staben i Svelgen kapell og i dag vart me sendt ut frå visitasgudstenesta med dei same velsigningsorda. Velsigninga omkransar visitasen, spenner ein boge over det me gjer.

Eg kjenner meg velsigna etter desse dagane saman med dykk. Og eg ser at de òg er velsigna med driftige menneske som har pågangsmot og som ikkje har gitt opp sjølv om folketal går ned både i kommunen og medlemmer i kyrkja. De er velsigna med sokneråd og bygdefolk som sluttar opp om kyrkja og ynskjer aktivitetar som samlar både unge og eldre. Det er ikkje alltid at me ser Guds velsigning, det er så lett å sjå seg tilbake til tider med meir folk og meir aktivitet. Likevel: Guds velsigning kviler like mykje over kyrkja i Bremanger i dag. Det har eg sett.

Det har vore fine dagar med samtalar med medarbeidarar og med sokneråd. Eg har møtt bygdene gjennom besøk på Elkem, på omsorgssenteret og i møte med kommunen. Eg har møtt bygdefolket i flotte gudstenester med korps i Davik og skulekor i Ålfoten, konfirmantgudsteneste i Svelgen, omvising i Rugsund og Berle, kulturkveld i Frøya og ein liten kikk på Midtgulen og så visitasgudstenesta i Bremanger i dag. Og eg har møtt tilsette i heile Nordfjord prosti til inspirasjonssamling om utfordringane i arbeidet. Alle stader har det vore heist flagg til ære for visitasen, så eg kjenne meg verkeleg varmt og godt mottatt.

Etter ein visitas skal biskopen oppsummera sine inntrykk i dette visitaforedraget, som er blitt til i samarbeid med kyrkjefagsjef Tore Skjæveland og etter samtale med prost Mari Saltkjel.

- **Vi-kjenste.** Då me vitja kommunen snakka dei om utfordringa med å skapa ei vi-kjenste i kommunen. No heng denne vidstrakte kommunen saman på ein heilt annan måte enn i generasjonane før,

og skal me laga eit godt liv for alle må me gjera det saman og kjenna at me høyrer saman. Det gjeld og i kyrkja. Tenk «Vi i kyrkja i Bremanger» meir enn berre sokn eller ytre og indre. Når eg kjem utanfrå ser eg at sokna har så mykje å dela, så mange kyrkjehendingar og kulturhendingar som fortener at ein inviterer dei andre. Så eg vil seia: Tenk «Vi i kyrkja i Bremanger» og planlegg saman. Då kan ein få til ein felles hending for kyrkja i Bremanger, til dømes salmekveld eller fellesgudsteneste i halvåret.

- **Gudstenesteliv.** Gudstenestene er sjølve pulsslaget i kyrkjelyden sitt liv. Det er samlinga om ord og sakrament; det er staden der Guds ord blir forkynt og vi får del i dåpens gåve og nattverdens fellesskap og gjev Gud takk og ære.

I alle kyrkjer me har vore har me sett på tala og ser at det er utfordrande å kome attende til oppmøtet om gudstenestene slik det var før åra med pandemi. Det var oppmuntrande å høyra på fellesmøtet fredag at sokneråda hadde tenkt omkring dette. I Svelgen har det vore forsøk med ei alternativ gudsteneste, det er eit godt initiativ. Den må evaluerast og utviklast i samtale med prost. Eg vil utfordra sokneråda til å setja dykk saman og tenka saman om gudstenestelivet i heile kommunen. Hald fram den gode samtalen om kva de vil med gudstenestene.

Fleire har sagt til meg at det var flott med ei felles gudsteneste med korpset i Davik torsdagskvelden. Det var så godt å vera mange og få synga saman, det gav ei kjensle av høgtid. Slike felles gudstenester kan de få til også når det ikkje er bispevisitas.

- **Kyrkjemusikalsk verksemd.** Musikalsk har denne visitasen vore ei oppleving med Davik musikklag og Smalsarhorn skulemusikk i Davik, eit imponerande skulekor i Ålfoten og barnekor og koret frå Bella, Solla og Per med fleire i Frøya kyrkje, og ikkje minst Bremanger kammerkor i gudstenesta i dag. De har gode kyrkjemusikarar som har kor og konsertar både utanfor og i kyrkja. Musikken viser på ein særleg måte at kyrkja er ein sentral kulturaktør i bygdene. Det lovar godt for framtida.
- **Trusopplæring.** Det er ei utfordring å ha ei god trusopplæring og eit godt arbeid for born og unge i dei mange bygdene, årskulla er små og

ikkje alle kyrkjene er like godt egna til alle typar aktivitetar. Kva med å samla årskulla til større felles utdelingsgudstenester der ein får oppleve fellesskapen. Det er viktig å tenka saman, tenka «Vi i kyrkja i Bremanger». Set dykk ned saman med representantar for alle sokneråd og laga ein heilskapleg plan og lag eit utval i kommunen for barne og ungdomsarbeid og trusopplæring. Rådgjevar på bispedømekontoret kan bidra med hjelp.

Det står i visitasmeldinga at trusopplæringsarbeidet er prega av at det er liten kapasitet i staben. Her må trusopplærar, sokneprestar og kyrkjevevjerje laga ei god organisering av arbeidet og finna ut korleis ein best brukar dei ressursane ein har. Ein må og sjå på korleis ein kan ta vare på frivillige og om det er mogeleg etter kvart å utvida stillinga på trusopplæring.

- **Skule-kyrkje.** Me hadde eit godt møte med kommunalsjef for oppvekst og driftsleiar ved ein skule om korleis ein kan ta vare på det gode samarbeidet, særleg rundt skulegudstenestene. Eg opplevde skulen som imøtekomande og vil oppmoda dykk om å ta initiativ til møte med skulen for å drøfta årshjul, idear og gjennomføring.
- **Diakoni.** Diakonien er kyrkja si omsorgsteneste og det skjer diakoni gjennom fasteaksjon, blomehelsing til jul og institusjonsandaktar. Det er flott at de har felles diakoniplan i Ytre Bremanger, det er eit godt utgangspunkt for å laga ein felles plan for heile kommunen, for når me løfter saman vert det lettare. Med dei avstandane som er her synes eg det er flott at sokneråda har satsa på kyrkjeskys. Det er god diakoni og gjer det lettare å samla mange til felles aktivitetar.
- **Misjon.** Midt i alle utfordringane i våre eigne sokn er det viktig å sjå utover til den verdsvide kyrkja. Det er fint å høyra at sokna i ytre har misjonsavtale med Normisjon om Trygg barndom i Senegal og sokna i indre støttar landsbyutvikling i Mali gjennom Misjonselskapet.
- **Kyrkjebygga.** Kyrkjehusa i Bremanger, alle åtte, er ein skatt. Saman med kyrkjegardane er dei viktige stader for det kollektive minnet og identiteten i bygdene. Men det trengs vedlikehald. Det er bra med den kartlegginga som er gjort, men det trengs pengar frå kommunen til vedlikehald slik at ein ikkje mister desse verdifulle kyrkjebygga som me er så stolte over.

- **Soknestruktur.** Eg ser at det er utfordringar med mange og til dels små sokn. Eg vil utfordra dykk til å ha fellesmøte når de har like saker og når de skal laga felles planar. Innanfor ordningane er det fleire måtar å organisera seg på, de må de vurdere kva som er mest teneleg før neste soknerådsvil.
- **Gudstenesteforordning.** Fordelinga av gudstenester må sjåast gjennom på nytt. Arbeidet er starta under leiing av prosten. De må vera med og finna ei god fordeling ut frå dei ressursane ein har, sjølv om me alle ynskjer dei var større.

Takk til kommunen

Eg vil takka kommunen for ein god dialog og gode møte med ordførar og kommunalsjefar. Eg vil takka for at de ser kva kyrkja kan bidra med i lokalsamfunnet, sjølv om eg er klar over at det er utfordringar med dei mange bygdene og befolkningsutviklinga. Takk for at de ser vedlikehaldsbehov, men her vil eg utfordra dykk til å sjå meir, for budsjettet til kyrkja har ikkje halde tritt med kostnadsutviklinga. Så må eg seia at det var inspirerende å høyra korleis kommunen arbeidar med rekruttering, det kan me i kyrkja læra av.

Takk

Til slutt vil eg takka alle som har vore med å gjera dette til ein velsigna visitas med mange gode opplevingar. Eg vil takka prestane, soknerådsleiarane, kyrkjevevja og alle dei i staben som har vore med å skrive visitasmeldinga, som inneheld mykje god informasjon. Takk til staben for god tilrettelegging og takk til alle frivillige som har bidratt. Takk også til prost Mari Saltkjel som har vore med å planlegga og gjennomføra visitasen, og som er biskopens utstrekke arm til sokna i Bremanger når biskopen ikkje er her.

Og så nokre utfordringar til dykk, som oppsummerar denne visitasen. Og om eit halvt år vil eg ha ein rapport om korleis de har arbeidd med dette:

- Tenk «Vi i kyrkja i Bremanger» meir enn berre sokn eller ytre og indre. Legg til rette for meir samarbeid og fellesmøte mellom sokneråda.

- Gå til gudsteneste regelmessig, både for dykkar eiga skuld og for å gje Guds ære. Sokneråda vert utfordra til å halda fram samtalen om kva ein vil med gudstenestene og laga nokre fellesgudstenester.
- Set dykk ned saman med representantar for alle sokneråd og laga ein heilskapleg plan og lag eit utval i kommunen for barne og ungdomsarbeid og trusopplæring.

Og med desse utfordringane takkar eg for meg og reiser frå Bremanger velsigna og med mange flotte inntrykk. Eg vil bere dykk alle og desse dagane i hjartet, og ynskjer Guds velsigning over folket og kyrkjene i Berle, Bremanger, Frøya, Davik, Midtgulen, Rugsund og Ålfoten.

Bjørgvin bispestol, 27. oktober 2024

Ragnhild Jepsen